

Stichting Internationaal Schnitger Orgelconcours Protocol Orgelconcours 2023

1 Achtergrond

De Stichting Internationaal Schnitger Orgelconcours (Stichting) is opgericht op 27 maart 1991 en heeft haar zetel in Alkmaar. Zij stelt zich ten doel om muzikale evenementen te organiseren. Daarmee wil zij tevens het historisch orgelbezit van de stad Alkmaar nationaal en internationaal onder de aandacht brengen. Het belangrijkste evenement is het tweejaarlijkse Orgel Festival Holland, met daarin het Internationaal Schnitger Orgelconcours (verder: concours), een internationale orgelacademie, concerten, lezingen en andere activiteiten.

In het jaar 2023 herdenkt Alkmaar de 450 jaar daarvoor behaalde Victorie voor de stad: Alkmaar Ontzet in 1573. Alkmaar is mede-oprichter van een stedenverband genaamd ECHO (European Cities of Historical Organs), dat haar jaarvergadering in 2023 in Alkmaar houdt.

In de opzet van het concours vormen het Müller-orgel in de Kapelkerk (1762), het Van Covelens-orgel (1511) en het Van Hagerbeer/Schnitger-orgel (1646/1725) in de Alkmaarse Grote Kerk het ijkpunt. Deze instrumenten optimaal tot klinken te brengen vormt de grote uitdaging voor de deelnemers aan het concours. Aan jonge organisten kan tevens via dit concours een podium worden geboden dat hen kan stimuleren in hun verdere carrière- ontwikkeling. Een grote internationale jury, bestaande uit de Artistiek Directeuren van alle ECHO-steden vervult in dit voor Alkmaar bijzondere jaar bij het concours een beslissende en educatieve rol. Het concours draagt in 2023 dan ook de naam **Schnitger-ECHO Orgelconcours**. Het kent een aantal ronden en een finale, die alle voor het publiek toegankelijk zijn. Aan het concours zijn drie geldprijzen verbonden (de hoogte daarvan wordt bekend gemaakt op de website). Tevens wordt er een publieksprijs toegekend. Naast deze geldprijzen zal de winnaar het concours, die zich 'young ECHO organist of the year 2024' mag noemen, worden uitgenodigd voor het geven van concerten in 2023-2024 in:

- Pasłęk, Pfarrkirche St-Bartholomäus (PL) [Hildebrandt (1717-1719)]
- Olkusz, Pfarrkirche St-Andreas (PL) [Hummel-Nitrowski (1611-1633)]
- Beverwijk, Grote Kerk (NL) [Muller (1756)]
- Alle ECHO-steden: Alkmaar, Brussel, Freiberg, Fribourg, Innsbruck, Leuven, Mafra, Toulouse, Treviso en Trondheim.

2 Doel van het protocol

Faciliteren dat de uitslag een eerlijke / betrouwbare weerspiegeling is van de muzikale kwaliteiten van de 1^e, 2^e en 3^e prijswinnaar, waarbij elke vorm van belangenverstrengeling tussen kandidaten, deelnemers en (voor)jury wordt uitgesloten.

3 Reikwijdte van het protocol

Het protocol betreft de kandidaten, deelnemers en de (voor)jury en de leden van het bestuur die bij het concours betrokken zijn. Vóór de eerste ronde ontvangen alle juryleden en deelnemers een Nederlandstalig of Engelstalig exemplaar van dit protocol.

4 Begrippen

- kandidaten: personen die zich hebben aangemeld voor deelname aan het concours;
- voorjury: vakbekwame organisten die de aanmeldingen beoordeelt op geschiktheid voor deelname en die een volgorde opstelt indien zich meer dan 9 kandidaten hebben aangemeld;
- deelnemers: kandidaten die in de voorselectie zijn geselecteerd door de voorjury;
- jury: groep personen die uit de deelnemers een 1e-, 2e- respectievelijk 3^e- prijswinnaar na een beoordeling selecteert;
- concoursleider: persoon die wordt aangewezen door het bestuur van de Stichting en fungeert als voorzitter van de jury. Hij/zij houdt toezicht op en voert de regie over het correcte verloop van het concours en de juiste naleving van dit protocol. Voor 2023 is Paul Wyers, voorzitter van de Stichting, als concoursleider aangewezen.
Indien gedurende het concours een vraagpunt rijst waarin dit reglement niet voorziet, dan geeft de concoursleider voor dat geval een voorziening.

5 Inhoud en werkwijze

- a. Bekendmaking: Het concours wordt aangekondigd via de website www.orgelfestivalholland.nl en via andere relevante kanalen. Tevens wordt bekend gemaakt welk repertoire dient te worden ingezonden voor de voorselectie door de voorjury.
- b. Aanmelding: Inschrijven voor het Internationaal Schnitger Orgelconcours 2023 is mogelijk voor organisten geboren na 30 juni 1988. De inschrijving is geopend t/m 15 februari 2023 via een inschrijfformulier op de website van de Stichting. De aanmelding is definitief wanneer het inschrijfgeld is ontvangen.
- c. Het verplichte repertoire voor voorronde en concours is opgenomen in bijlage 2.
- d. Voorselectie: kandidaten zenden geluidsopnames van de door hen gespeelde verplichte werken in die beoordeeld worden door de voorjury.
De eisen waaraan de geluidsopnames moeten voldoen zijn opgenomen in bijlage 3.
Na sluiten van de aanmelding worden deze inzendingen ter hand gesteld aan de voorjury. De voorjury bestaat in 2023 uit Pieter van Dijk, Frank van Wijk en Bas de Vroome. De voorjury selecteert uit de aangemelde kandidaten maximaal 9 deelnemers op basis van de in bijlage 1 genoemde criteria en puntentelling. Daarnaast worden 4 kandidaten geselecteerd als reserve, dit mede in verband met eventuele maatregelen ten aanzien van Covid19. Na afronding van de voorjurering wordt de anonimatisatie opgeheven. Alle kandidaten krijgen van de secretaris schriftelijk bericht van de uitslag van de voorjury, zonder nader commentaar.
- e. Voorbereiding: Ongeveer twee maanden voor aanvang van het concours hebben de deelnemers, tijdens een speciaal daarvoor georganiseerd weekend, de gelegenheid om zich vertrouwd te maken met de beide orgels in de Grote Kerk en de Kapelkerk. Ook zal er enkele dagen voor aanvang van de betreffende ronde van het concours, in een vastgesteld schema, gelegenheid tot studeren zijn. Alle deelnemers krijgen daarbij dezelfde studietijd per orgel aangewezen.
- f. Volgorde: De deelnemers spelen per ronde en de finale in een volgorde, die voor iedere ronde en voor de finale via loting wordt bepaald. Voorafgaand aan de eerste ronde vindt de loting plaats voor die eerste ronde. Na afloop van de eerste ronde vindt nog op dezelfde dag de loting plaats voor de volgorde van de tweede ronde. Na afloop van de tweede ronde vindt nog op dezelfde dag de loting plaats voor de volgorde tijdens de finale, die direct aan de

deelnemers wordt bekend gemaakt.

- g. Ondersteuning:
- i. Tijdens het concours kunnen bij vragen de deelnemers zich wenden tot de festivalmanager: Ton Veltkamp.
  - ii. Gedurende het concours zijn voor de deelnemers bekwame registranten beschikbaar. Per ronde, inclusief de voorbereiding, beschikt een deelnemer over dezelfde registrant(en). Deze registranten mogen de deelnemers niet adviseren, maar mogen op verzoek van de deelnemer wel bepaalde registraties laten horen. Het is niet toegestaan dat de concoursdeelnemers hun eigen registrant(en) meenemen ter ondersteuning van hun voorbereiding, het inspelen en het spelen van een ronde.
  - iii. Indien een registrant één of meer fouten maakt wordt dit de deelnemer niet aangerekend in de waardering door de jury.
- h. Concours: De deelnemers worden bij aanvang van het concours plenair welkom geheten en ontvangen daarbij de laatste instructies. Tijdens de rondes wordt een deelnemer naar de orgels begeleid. Direct na afloop van het spel kan de deelnemer klachten / opmerkingen melden bij de festivalmanager, die de concoursleider eventueel ter kennis worden gebracht; deze handelt naar bevinden.
- i. Jurering: De jury die de deelnemers beoordeelt wordt in 2023 gevormd door de Artistiek Directeuren van de ECHO-steden: Roberto Antonello (Italië), Maurizio Croci (Zwitserland), Pieter van Dijk (Nederland), Jean Ferrard (België), Bernard Focroulle (België), Reinhard Jaud (Oostenrijk), Clemens Lücke (Duitsland), Luc Ponet (België), Yves Rechsteiner (Frankrijk), Brita Sjøberg (Noorwegen), João Vaz (Portugal) & Frank van Wijk (Nederland)
- i. Tijdens het concours wordt de jury zodanig gesitueerd dat geen visueel contact met de deelnemers kan plaatsvinden.
  - ii. De leden van de jury brengen hun waardering uit zonder enige voorafgaande discussie of overleg met derden. Het is de leden van de jury niet toegestaan tijdens het concours met elkaar van gedachten te wisselen over de muzikale prestaties van de deelnemers aan het concours. Zij mogen niet kennismaken van de waardering van andere leden van de jury.
  - iii. Aan de juryleden worden noch tijdens de eerste en tweede ronde noch tijdens de finale de volgorde en namen van de deelnemers bekendgemaakt. Na afloop van de eerste en tweede ronde worden de volgorde en de namen van de deelnemers door de concoursleider aan het publiek in de kerk bekend gemaakt.
  - iv. Ieder jurylid noteert voor de eerste en tweede ronde en voor de finale zijn of haar waardering per deelnemer op een beoordelingsformulier, dat hij of zij moet ondertekenen. Deze formulieren worden verzameld door c.q. ingeleverd bij de concoursleider.
  - v. De concoursleider ziet toe op de jurering en berekent de in bijlage 1 vermelde eindwaarderingen.
  - vi. De beoordelingen van juryleden over hun eventuele eigen leerlingen die deelnemen aan het concours zullen op gelijke wijze als de overige beoordelingen meetellen. Het gevolgde protocol garandeert op voldoende wijze de anonimiteit en objectiviteit van de beoordelingen.
  - vii. Voor de systematiek van beoordelen: zie bijlage 1.
  - viii. In de voorselectieronde worden 9 deelnemers geselecteerd voor de eerste ronde. Na de eerste ronde gaan de 6 deelnemers met het hoogste aantal

punten in die ronde door naar de tweede ronde. Na de tweede ronde gaan 3 deelnemers met het hoogste aantal punten in die ronde door naar de finale.

- j. Video- en audioregistratie: er kunnen (selectief) professionele video en audio opnames worden gemaakt van de eerste en tweede ronde en van de finale. Om verstoringen gedurende de uitvoeringen te voorkomen, worden op afstand bestuurbare camera's ingezet. Bij de finale kunnen de verrichtingen van de finalisten met specifieke middelen getoond worden aan het publiek. De organisatie garandeert de anonimiteit van de finalisten tijdens de eerste, tweede ronde en finale en zal voorkomen dat informatie over de volgorde van uitvoeringen door de finalisten beschikbaar komt voor de jury. Het geproduceerde materiaal wordt eigendom van de Stichting Internationaal Schnitger Orgelconcours en is bedoeld om gebruikt te worden voor doeleinden zoals uitzending op klassieke muziek media kanalen, publicatie via de website van het Festival en niet commerciële audio/video producties. De finalisten ontvangen een eigen audio CD kopie van hun uitvoering.
- Deelnemers aan het concours geven toestemming het materiaal te gebruiken voor de hierboven beschreven doelen. Indien een deelnemer zeer ontevreden is over zijn of haar uitvoering van een bepaald werk, kan hij of zij dit kenbaar maken aan de festivalmanager en bespreken of een bepaald deel van het materiaal niet gebruikt zal worden.

6 Publieksprijs

Door het bij de finale aanwezige publiek wordt een publiekswinnaar vastgesteld. Voorafgaand aan de bekendmaking en uitreiking van de 1ste, 2de en 3de wordt een passende publieksprijs aan de winnaar uitgereikt.

7 Prijsuitreiking

Na afloop van de finale en na afronding van de jurering is de volgorde van de finalisten bekend. Op passende en feestelijke wijze worden de eindposities door een van de juryleden aan het publiek bekend gemaakt en de bij elke positie behorende prijs uitgereikt.

8 Stimulering van de deelnemers

Ieder jurylid maakt van elke beluisterde deelnemer een schriftelijke beoordeling. Na afloop van elke ronde kan indien gewenst met de afgevalen deelnemers individueel feedback gesprek worden gehouden. De afgevalen deelnemers worden in de gelegenheid gesteld om deel te nemen aan de orgeladademie (om niet).

9 Beslissingen

De door de (voor)jury genomen beslissingen zijn bindend en hierop is geen beroep mogelijk.

10 Vaststelling protocol

Dit protocol is door het bestuur vastgesteld op 25 oktober 2022.

Bijlage 1 Beoordelingscriteria en systeem van puntentoeckenning

Bij het Internationaal Schnitger-ECHO Orgelconcours 2023 worden kandidaten en deelnemers beoordeeld op basis van selectiecriteria. Tevens wordt bij de selectie een puntentelling gehanteerd. Onderstaand worden deze beschreven.

Selectiecriteria

De criteria waarop kandidaten en deelnemers aan het concours 2023 worden beoordeeld en geselecteerd zijn:

1. speltechnisch niveau;
2. muzikaal niveau, waarbij gelet wordt op: toucher en articulatie, tempogevoel, ritmiek, timing, dictie;
3. instrumentgebruik: o.a. registratiekeuze en uitbalanceren daarvan;
4. stijlgevoel: besef van de stilistische aspecten van de compositie.

Voorjurering

Bij de voorjurering worden de negen hoogst gewaardeerde kandidaten toegelaten tot het concours. De vier extra geselecteerden zijn gekozen als reservekandidaten.

Puntentelling 1e en 2e ronde

Elk jurylid waardeert elke deelnemer als volgt:

- 2 punten (gaat – wat betreft het jurylid – door naar de volgende ronde)
- 1 punt (gaat – wat betreft het jurylid – misschien door)
- 0 punten (gaat – wat betreft het jurylid – niet door)

Optelling van de waardering van de juryleden per kandidaat bepaalt de rangorde. Indien meerdere deelnemers een gelijk puntentotaal behalen, dan zal jury in onderling overleg o.l.v. de concoursleider de uiteindelijke rangorde vaststellen.

Finale

Bij de finale worden de cijfers 1, 2 of 3 toegekend aan respectievelijk de beste, tweede en derde finalist, waardoor degene met het laagste uitkomst de winnaar is.

Indien meerdere deelnemers een gelijke uitkomst behalen, dan zal de jury in onderling overleg o.l.v. de concoursleider de uiteindelijke uitkomst vaststellen.

Bijlage 2 Verplicht repertoire 2023

Voorronde (opname)

Matthias Weckmann: Magnificat II. Toni

Dietrich Buxtehude: Praeludium in g BuxWV 150

Johann Sebastian Bach: Trio super Jesus Christus unser Heiland BWV 688

Ronde I Grote Kerk

Koororgel

Jean Titelouze: keuze uit de Hymnes: Veni creator, Ave Maris Stella, Conditor alme siderum, Exsultet Coelum

Grote orgel

Georg Muffat: Apparatus Musico Organisticus: keuze uit Toccata 1 t/m 5

J.S. Bach :An Wasserflüssen Babylon BWV 653 of Allein Gott in der Höh sei Ehr BWV 663

Ronde II Kapelkerk

Abraham van den Kerckhoven: Fantasia in d (aanbevolen uitgave Ut Orpheus, J. Ferrard)

Juan Cabanilles: Pasacalles de 1. tono

Domenico Scarlatti: keuze uit drie Orgel Sonates: in D-dur K 287, in D-dur K 288 of in G-dur K 328

Georg Friedrich Kaufmann: uit Harmonische Seelenlust: een Bicinium en bijbehorende koraalzetting naar keuze

Facsimile editie op

IMSLP: [https://imslp.org/wiki/Harmonische_Seelenlust_\(Kauffmann%2C_Georg_Friedrich\)](https://imslp.org/wiki/Harmonische_Seelenlust_(Kauffmann%2C_Georg_Friedrich))

Johann Gottfried Walther: keuze uit: Concerto del Signr. Tomaso Albinoni LV 126,127, of Signr.Torelli LV 139

Finale Grote Kerk

Koororgel

Andries van Rossem: Oneliner (te verkrijgen via webshop.donemus.nl)

Manuel Rodrigues Coelho: uit Flores de Musica: keuze uit een Susana grossado (4 opties) (aanbevolen uitgave Ut Orpheus, J. Vaz)

Grote orgel

J.S. Bach: keuze uit:

Trio super Allein Gott in der Höh sei Ehr BWV 664 of 676, of

Trio super Herr Jesu Christ, dich zu uns wendt BWV 655

Nicolaus Bruhns: Praeludium in e-moll (groot), of

Dietrich Buxtehude: Praeludium in e-moll BuxWV 142

Bijlage 3 Eisen aan en verwerking van inzendingen

Aan de inzendingen door kandidaten worden de volgende voorwaarden gesteld:

- a. Kandidaten leveren digitaal aan: kopie paspoort of ID-bewijs (PDF-bestand), curriculum (Word-bestand), recente foto in hoge resolutie geschikt voor drukwerk (JPG-bestand) en geluidsopnamen.
- b. De geluidsopnamen moeten aan het volgende eisen voldoen:
  - i. elk stuk een eigen opnamebestand (dus totaal drie bestanden)
  - ii. de bestandsnaam bevat de naam van het stuk en die van de kandidaat
  - iii. de opnamen zijn WAV-bestanden en van goede kwaliteit
  - iv. de opnamen moeten onbewerkt en op een pijporgel zijn opgenomen
- c. Alle bestanden worden via Wetransfer gestuurd aan: alkmaar2023@orgelfestivalholland.nl.
- d. De inzendingen worden voorafgaand aan de voorjurering als volgt verwerkt:
  - i. de ontvangen bestanden worden op volledigheid gecontroleerd en per kandidaat opgeslagen in een aparte map met naam en nummer
  - ii. de nummering van de mappen per kandidaat gebeurt willekeurig
  - iii. de ontvangen geluidsbestanden worden getoetst op kwaliteit. Indien nodig wordt aan de kandidaat een nieuwe versie gevraagd
  - iv. binnen elke map wordt een anonieme map aangemaakt met als naam: Kandidaat1, Kandidaat2, etc. Het nummer correspondeert met het toegewezen nummer aan de kandidaat
  - v. de geluidsbestanden worden naar deze anonieme map gekopieerd
  - vi. in de anonieme map zelf worden de geluidsbestanden herbenoemd in: [K1][naam compositie]; [K2][naam compositie]; etc. Het nummer correspondeert met dat van de kandidaat.
  - vii. De anonieme mappen met de geanonimiseerde geluidsbestanden worden naar een usb-stick gekopieerd en overgedragen aan de voorjury
  - viii. Alle bestanden worden op twee externe datadragers bewaard. Alle inzendingen worden doorgestuurd naar secretaris@orgelfestivalholland.nl
  - ix. De door de voorjury gekozen nummers worden van de corresponderende naam voorzien en in een definitieve lijst van kandidaten gezet